

Bệnh Toxoplasma Toxoplasmosis

Bệnh toxoplasma là gì?

Bệnh toxoplasma là bệnh tìm thấy ở chim và động vật có vú trên toàn thế giới. Bệnh gây nên bởi một ký sinh trùng được gọi là *Toxoplasma gondii*. Cứ mỗi 100 người thì có khoảng 20 người bị bệnh trước khi họ trưởng thành.

Các triệu chứng của bệnh toxoplasma là gì?

Hầu hết những người bị bệnh không biểu lộ bất cứ triệu chứng nào. Hệ miễn dịch của một người mạnh khỏe thường ngăn chặn việc gây bệnh của ký sinh trùng.

Những người bị một dạng bệnh nhẹ thường có các triệu chứng giống như bị cúm chẳng hạn như sốt, đau cổ họng, nhức đầu, đau nhức bắp thịt và mệt mỏi. Các hạch ở cổ, ở nách hoặc háng có thể bị sưng nhưng thường không đau. Trong một số trường hợp, sự nhiễm trùng cũng có thể khiến thị giác bị mờ hoặc tạm thời bị mất thị giác.

Những người đang được điều trị bằng phương pháp hóa trị hoặc xạ trị, hoặc có một hệ miễn dịch bị suy yếu vì HIV hay vì bệnh nào khác có thể bị bệnh nặng hơn, chẳng hạn như bại não, hư mắt, đau tim hoặc các tổn thương các cơ quan nội tạng khác.

Bệnh toxoplasma lây lan như thế nào?

Tất cả thú vật và chim chóc có thể bị nhiễm ký sinh trùng gây bệnh *Toxoplasma*. Ký sinh trùng xâm nhập bắp thịt của chim hoặc con thú khi nó ăn thịt sống, hoặc uống sữa của một con thú bị nhiễm bệnh. Mèo cũng có thể lây ký sinh trùng qua phân của chúng. Sự nhiễm trùng không thể lây từ người này sang người khác, ngoại trừ trong trường hợp người mẹ truyền bệnh sang cho đứa con trong bụng của mình.

Các cách phổ biến để bị lây nhiễm ký sinh trùng gây bệnh toxoplasma bao gồm:

- chạm tay vào miệng sau khi dọn dẹp hộp đựng phân mèo hoặc sau khi chạm tay vào bất cứ thứ gì đã có tiếp xúc với phân mèo;
- ăn thịt còn sống hoặc nấu chưa chín hẳn;
- uống sữa chưa được khử trùng theo phương pháp Pasteur;
- chạm tay vào miệng sau khi làm việc ngoài vườn hoặc chơi trong các thùng cát có chứa phân mèo hoặc phân của các loài thú thuộc họ mèo khác; hoặc
- vô tình nuốt phải bụi đất bị ô nhiễm trên sân chơi.

Những cách khác, ít xảy ra hơn, để bị nhiễm bệnh toxoplasma bao gồm:

- uống nước bị nhiễm ký sinh trùng gây bệnh *Toxoplasma*; hoặc
- cấy ghép cơ quan nội tạng hoặc truyền máu – điều này rất hiếm.

Thai nghén và bệnh toxoplasma

Nếu quý vị có thai hoặc nghĩ mình sẽ mang thai, hãy chắc chắn làm theo lời khuyên trong tài liệu HealthLinkBC File này về cách làm thế nào để tránh bị nhiễm bệnh. Thai nhi đang phát triển có thể bị nhiễm bệnh *Toxoplasma* nếu người mẹ bị nhiễm ký sinh trùng trong lúc đang mang thai.

Người phụ nữ có thể không có triệu chứng, nhưng sự nhiễm trùng của thai nhi trong thời gian đầu mới mang thai có thể khiến bị sảy thai, tăng trưởng kém, sinh non hoặc thai nhi chết trong bụng mẹ. Nếu một đứa trẻ sinh ra với bệnh toxoplasma, các em có thể bị các vấn đề về mắt, bị tràn dịch não (nước trong não), động kinh hoặc bị khuyết tật tâm thần.

Chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị có thể làm xét nghiệm cho quý vị để tìm bệnh *Toxoplasma*. Điều trị cho một phụ nữ có thai bị nhiễm bệnh có thể ngăn ngừa hoặc giảm bớt bệnh cho thai nhi đang phát triển. Điều trị cho một đứa bé bị nhiễm bệnh cũng giúp giảm thiểu tầm nghiêm trọng của bệnh khi đứa trẻ lớn lên.

Làm thế nào để tôi tránh bị mắc bệnh toxoplasma?

Quý vị có thể tránh bị bệnh toxoplasma bằng cách làm theo những lời khuyên này sau đây:

- Hãy cẩn thận đừng để vô tình nuốt phải bụi đất khi dọn dẹp hộp đựng phân mèo.
- Nếu có thể, tránh dọn dẹp hộp đựng phân mèo nếu quý vị có thai hoặc đang cố gắng để có thai. Nếu không có ai khác có thể làm công việc này, hãy mang bao tay loại vứt đi sau khi dùng và rửa tay bằng xà phòng và nước ấm sau đó.
- Mang bao tay khi đang dọn dẹp hộp đựng phân mèo, và sau đó hãy rửa tay.
- Nếu quý vị có một hộp đựng cát, hãy đậy chặt nắp để tránh việc mèo dùng hộp đó làm nơi tiêu tiểu.
- Không ăn thịt sống hoặc chưa nấu chín hẳn.
- Rửa tay, các đồ dùng nhà bếp và các tấm thớt sau khi dùng để chế biến thịt sống nhằm ngăn ngừa sự nhiễm trùng qua các thực phẩm khác.
- Không uống sữa chưa được khử trùng theo phương pháp Pasteur của bất cứ con thú nào.
- Mang bao tay khi làm vườn, và sau đó rửa tay.
- Những người có hệ miễn dịch bị suy yếu, và lo ngại về phẩm chất nước trong cộng đồng của họ nên tham khảo với chuyên viên chăm sóc sức khỏe về việc nên xử lý nước uống của họ hoặc nên dùng nước đóng chai.

Mèo và bệnh toxoplasma

Thú nuôi của quý vị có thể truyền bệnh cho quý vị qua phân của chúng. Hầu hết các con mèo bị bệnh toxoplasma trông không có vẻ như bị bệnh. Phân của

mèo chỉ chứa ký sinh trùng trong 2 tuần sau khi mèo bị nhiễm bệnh. Tuy nhiên, phân vẫn có thể truyền lây ký sinh trùng trong môi trường trong hơn một năm.

Những con mèo nuôi trong nhà và không bao giờ săn mồi và không được cho ăn thịt sống thì ít có khả năng bị nhiễm bệnh hơn.

Đây là một số mẹo vặt nếu quý vị có nuôi mèo:

- Rửa tay sau khi vuốt, chải lông mèo hoặc bị mèo liếm.
- Giữ mèo trong nhà, không cho ra ngoài.
- Dọn dẹp hộp phân mèo mỗi ngày. Ký sinh trùng gây bệnh *Toxoplasma* trong phân không truyền nhiễm cho đến khi mèo đã tiêu tiểu được từ 1 đến 5 ngày.
- Bỏ phân mèo vào trong bao ny-lông và vứt vào thùng rác.
- Không ủ phân bằng cát có phân mèo, hoặc bỏ phân mèo gần nơi vườn tược của quý vị.
- Hãy gặp bác sĩ thú y nếu mèo của quý vị có các dấu hiệu bị bệnh.
- Cho mèo của quý vị ăn thực phẩm thương mại loại khô ráo hoặc đóng hộp, không cho ăn thịt còn sống hoặc chưa làm chín hẳn.

Có cách điều trị bệnh toxoplasma hay không?

Hầu hết mọi người sẽ bình phục khỏi bệnh toxoplasma mà không cần phải điều trị. Tuy nhiên, chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị có sẵn thuốc để điều trị sự nhiễm trùng. Có thể cần phải điều trị nếu mắt hoặc tim bị ảnh hưởng hoặc nếu bệnh xảy ra ở những người có thai, có hệ miễn dịch bị suy yếu, hoặc có các bệnh chẳng hạn như HIV/AIDS hoặc ung thư.

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin truy cập mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin truy cập mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi 8-1-1 (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và khiếm thính, xin gọi 7-1-1. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.